

4. 5. I. BOŽÍ PRÍKAZ

Cieľ: poukázať na prvotnosť Boha v našom živote a dôsledky toho, ak sa poruší

Božie slovo

„Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojim srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou!“ (Mt 22, 37)

„Potom Boh hovoril všetky tieto slová: „Ja som Pán, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva. Nebudeš mať iných bohov okrem mňa! Neurobíš si modlu, ani nijakú podobu toho, čo je hore na nebi, dolu na zemi alebo vo vode pod zemou! Nebudeš sa im klaňať, ani ich uctievať, lebo ja, Pán, tvoj Boh, som žiarlivý Boh, ktorý tresce neprávosti otcov na deťoch do tretieho a štvrtého pokolenia u tých, čo ma nenávidia, milosrdenstvo však preukazuje až do tisícneho pokolenia tým, čo ma milujú a zachovávajú moje príkazy.“ (Ex 20, 1-6)

„Ja som Pán, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z Egyptskej krajiny, z domu otroctva. Nebudeš mať iných bohov okrem mňa! Neurobíš si modlu ani nijakú podobu toho, čo je hore na nebi, ani toho, čo je dolu na zemi alebo vo vode pod zemou! Nebudeš sa im klaňať ani ich uctievať, lebo ja, Pán, tvoj Boh, som žiarlivý Boh, ktorý tresce nepravosť otcov na synoch až do tretieho a štvrtého pokolenia u tých, čo ma nenávidia, ale zmilúvam sa až nad tisícimi u tých, čo ma milujú a zachovávajú moje príkazy.“ (Dt 5,6-10)

„Nebudeš mať iného boha, ani sa nebudeš klaňať bohu cudziemu. Ved' ja som Pán, tvoj Boh, ja som ťa vyviedol z egyptskej krajiny; otvor si ústa a ja ti ich naplním.“ (Ž 81,10-11)

„Lebo ja som Pán, tvoj Boh, čo ťa za pravicu držím, ktorý ti hovorím: „Neboj sa, ja ti pomáham.“ (Iz 41,13)

„Ved' ja som Pán, tvoj Boh, Svätý Izraelov, tvoj spasiteľ. Egypt dám ako výkupné za teba, Kuš a Sábu namiesto teba.“ (Iz 43,3)

„Toto hovorí Pán, tvoj vykupiteľ, Svätý Izraela: „Ja som Pán, tvoj Boh, čo ťa učím, aby si mal úspech, čo ťa vediem cestou, ktorou máš ísť.“ (Iz 48,17)

„Vtedy mu Ježiš povedal: „Odíd' satan, lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.“ (Mt 4,10)

„I videl som v strede medzi trónom a štyrmi bytosťami uprostred starcov stáť Baránka, ktorý bol ako zabitý. Mal sedem rohov a sedem očí, čo je sedem Božích duchov, poslaných na celú zem. On pristúpil a vzal knihu z pravice Sediaceho na tróne. A keď ju vzal, štyri bytosti a dvadsiati štyria starci padli pred Baránkom. Každý mal gitaru a zlatú čašu plnú kadidla, čo sú modlitby svätých, a spievali novú pieseň: „Hoden si vziať knihu a otvoriť jej pečate, lebo si bol zabitý a svojou krvou si Bohu vykúpil ľudí z každého kmeňa, jazyka, ľudu a národa a urobil si ich kráľovstvom a kňazmi nášmu Bohu; a budú kraľovať na zemi.“ Videl som a počul som hlas mnohých anjelov okolo trónu, bytostí a starcov. Boli ich myriady myriád a tisíce tisícov 12 a volali mohutným hlasom: „Hoden je Baránok, ktorý bol zabitý, prijať moc, bohatstvo a múdrosť, silu, česť, slávu a dobrorečenie.“ A všetko tvorstvo na nebi, na zemi, pod zemou i na mori a všetko, čo je v nich, počul som volať: „Sediacemu na tróne a Baránkovi dobrorečenie a česť, sláva a moc na veky vekov.“ A štyri bytosti volali: „Amen.“ A starci padli a klaňali sa.“ (Zjv 5,6-14)

Iné pramene

Prvé prikázanie vyzýva človeka, aby veril v Boha, dúfal v neho a miloval ho nadovšetko. (KKC 2134)

Klaňať sa Bohu, modliť sa k nemu, vzdávať mu pravý kult, plniť prisľúbenia a sľuby, ktoré mu boli dané, sú úkony čnosti nábožnosti, ktoré pochádzajú z poslušnosti voči prvému prikázaniu. (KKC 2135)

Nech je zvelebený Pán, ktorý ma zachránil predou mnou samou! (Sv. Terézia z Avily)

Človek nemôže existovať bez toho, aby sa niečomu neklaňal. (F. M. Dostojevskij)

Zamiluj sa! (alebo dovoľ, aby si sa zamiloval), pretože „nič nemôže byť dôležitejšie, ako stretnúť Boha, čiže zamilovať sa do neho definitívnym a absolútnym spôsobom. To, do čoho sa zamiluješ, ovládne tvoju predstavivosť a všetko ovplyvní. Rozhodne o tom, čo ti pomôže ráno vstať z postele, čo budeš robiť večer, ako budeš tráviť víkendy, čo budeš čítať, koho spoznáš, čo ti zlomí srdce a čo ťa naplní radosťou a vďačnosťou. Zamiluj sa! Vytrvaj v láske a všetko bude iné. (CHV 132)

Podnety na prehĺbenie témy

- Boh sa dáva spoznať vo všemohúcom, láskavom a oslobodzujúcom konaní v dejinách
- viera, nádej a láska. Vyzýva človeka, aby veril v Boha, dúfal v neho a miloval ho nadovšetko.
- viera verí v Boha a zamietá všetko, čo je proti nej - napríklad dobrovoľné pochybovanie, nevieru, herézu, apostázu a schizma. Previnenia proti viere: povera, modloslužba, veštenie a mágia, horoskopy a iných okultné praktiky.
- nádej s dôverou očakáva oblažujúce videnie Boha a jeho pomoc a vyhýba sa zúfalstvu a opovážlivosti
- láska miluje Boha nadovšetko a všetky stvorenia pre neho a kvôli nemu: odmieta ľahostajnosť, nevďačnosť, vlažnosť, znechutenosť, duchovnú lenivosť a nenávisť voči Bohu, ktorá pochádza z pýchy
- „Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť“ (Mt 4, 10) vyžaduje uznať našu absolútnu závislosť na Pánovi
- poklona Bohu: 1. vnútorná (rozumom uznávať a poradiť sa Bohu), 2. vonkajšia – modlitba, účasť na verejných bohoslužbách, život podľa B. prikázaní. atď.
- čnosť nábožnosti je čnosť, ktorá spočíva v stálej a pevnej vôli dať Bohu to, čo Mu patrí. Je to spravodlivosť voči Bohu. (KKC 1807)
- adorácia, modlitba, obeta, prisľúbenia a sľuby...
- prvé prikázanie zakazuje: mnohobožstvo (polyteizmus) a modloslužbu (idolatriu), ktorá zbožštuje stvorenie, moc, peniaze a dokonca aj zlého ducha
- povera, ktorá je vybočením kultu patriaceho pravému Bohu a prejavuje sa v rozličných formách veštenia, mágie, čarodejníctva a špiritizmu
- neúcta voči Bohu, ktorá sa prejavuje v pokúšaní Boha slovami alebo skutkami; vo svätokrádeži, ktorá znesväcuje sviatosť, najmä Eucharistiu, posvätné osoby alebo veci
- svätokupectvo (simónia), čiže v úmysle kupovať alebo predávať duchovné skutočnosti
- ateizmus, agnosticizmus
- povera prehnaného kultu - dôraz sa nekladie na podstatu ale matériu - na prejavy okolnosti, miesto, spôsob napr. reťazové modlitby (šíria sa internetom)
- svätokrádež ako znesväcovanie a nedôstojný vzťah ku sviatostiam
- prestúpenie 1. prikázania všetky ostatné hriechy sú dôsledkom porušenia tohto prikázania

Podnety k spoločnému zdieľaniu v skupinke

- čo pre teba znamená tvrdenie: „Ja som Pán, tvoj Boh“ (Ex 20,2)?
- čo znamená dať Bohu prvé miesto v tvojom živote? Čo vyžaduje od teba Pánovo slovo: Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť“?
- ako môžeš prejavovať úctu Bohu?
- môžeš niekoho nútiť, aby veril v Boha? Ako je to s tebou? S tvojou vierou v Boha? Je tvojim slobodným rozhodnutím?
- čo zakazuje Božie prikázanie: Nebudeš mať iných bohov okrem mňa?
- aký bôžik máš, čo ťa zotročuje? Ako si sa k nim dostal? Ako sa od nich oslobodiť?
- človek je otrok, ak slúži niečomu, čo je pod ním, ale je slobodný, ak slúži tomu, kto je od neho vyššie. Preto slúžiť Bohu je dôstojné človeka, ale slúžiť hocičomu inému ho zotročuje. Čo teba zotročuje? Ako ťa môže služba Bohu od toho oslobodiť?
- aké formy mágie, špiritizmu, veštenia vnímaš vo svojom okolí?
- tetovanie symbolov, znakov – vieš, čo znamenajú znaky, symboly, ktoré nosíš? Vonkajší image prezrádza o tebe veľa ...
- ako rozlíšiš správny výber literatúry? Internetových stránok, článkov? Hudby? – starostlivo si vždy vyberaj a overuj zdroje
- máš pri sebe nejakú posvätenú vec? Náboženské symboly? Prečo ich nosíš?

Modlitba

10 BOŽÍCH PRIKÁZANÍ

Ja som Pán Boh tvoj, nebudeš mať iných bohov okrem mňa, aby si sa im klaňal.

Nevezmeš Božie meno nadarmo.

Spomeň si, aby si deň sviatočný svätil.

Cti otca svojho i matku svoju.

Nezabiješ.

Nezosmilníš.

Nepokradneš.

Nepreriekneš krivého svedectva proti blížnemu svojmu.

Nepožiadaš manželku blížneho svojho.

Nepožiadaš majetok blížneho svojho ani ničoho, čo jeho je.

„Nech je velebené meno Pánovo odteraz až naveky.“ (Ž 113,2) Amen.

Aplikácia do života

- pre veľkú lásku k tebe, Boh očakáva, že mu dáš celú svoju vieru, na neho zameriaš celú svoju nádej a všetky sily vložíš do lásky k Nemu. Toto prikázanie je kľúčom ku všetkým ostatným. – Vieš, čo znamenajú symboly, tetovania, ktoré nosíš? ak sú to nevhodné symboly, tetovanie, nápisy na tričkách – vzdáš sa ich? Vzdaj...
- ak som sa niekedy zúčastnil vyvolávania duchov alebo veštenia, vyznaj to na najbližšej spovedi
- dám si nejaký náboženský symbol do svojej izby

Materiály k tému

KKC 2084-2141 <http://www.katechizmus.sk/index.php?action=getk&kid=2804>

Kompendium 442- 446

Youcat 351-358

Lectio divina -Mons. Stanislav Zvolenský - Absolútny primát Boha

<https://www.abuba.sk/abuba/node/434>

Sv. Otec František - Chráňme sa akéhokoľvek modlárstva <https://dku.abuba.sk/node/2103>

Sv. Otec František - Prijať vlastnú slabosť a odmietnuť modly nášho srdca

<https://dku.abuba.sk/node/2105>

VIERA DO VRECKA - OKULTIZMUS <https://www.tvlux.sk/archiv/play/15052>

P. Tománek, Okultná symbolika a jej praktiky

Christus vivit

18. marca 1815 bol vo Švajčiarsku popravený istý učiteľ. Keď sa dozvedel, že jeho priateľka čaká s ním dieťa, rozhodol sa ju otráviť, aby si uchránil dobré meno pred ľuďmi. Nešťastnou náhodou použilo pripravenú otravu aj niekoľko iných ľudí. Siedmi z nich zomreli. Pri vyšetrovaní padlo podozrenie aj na učiteľa, bol zatknutý, vinu mu dokázali a súd ho odsúdil na trest smrti. Tento učiteľ bol spočiatku statočným človekom, v škole dosahoval vynikajúce výsledky a ľudia si ho vážili. Bol nadaný a rád sa vzdelával. Čítal všetko, čo mu prišlo pod ruky. Nekritický výber kníh mu podryl vieru. A keďže prečítané duchovne ne strávil a nepochopil, stal sa z neho namyslený, ktorý sa rád oháňal svojou neverou a z veriacich, najmä svojich žiakov sa vysmieval. Strata viery zhubne pôsobila aj na jeho mravný život. Keď ho vo väzení navštívil kňaz, aby ho pripravil na smrť, odsúdenec si vzdychol: Keby som nebol prestúpil prvé prikázanie, ani ostatné prikázania by som neprestúpil. (Zdroj: internet)